

Károsítóhelyzet alakulása

Zala megye, 2022.06.13-06.20.

Időjárás:

A múlt héten száraz, meleg időjárás volt jellemző a megyében. Csapadék helyenként, legfeljebb nyomokban hullott. A páratartalom (~60 %) és a levélnedvesség tartamok (1,5-3 óra) csökkentek. Az éjszakai/hajnali harmat, amely a nappali hőmérséklethez viszonyítva alacsonyabb éjszakai hőmérséklet következtében gyakori volt, rövid idő alatt felszáradt. A hőmérsékleti értékek növekedtek, több napon kánikulai meleg alakult ki (maximum: 25,5-28,7 fok, átlag hőmérséklet: 18,7-21,1 fok).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi árpa: sárgaérés, őszi búza: viaszérés;

Károsítók:

Őszi búzában a **kalászfuzáriózis** tünete továbbra is észlelési szintű az állományokban. Egyértelmű tünetek (valószínűleg az alacsony páratartalom miatt) csak egy-egy táblán láthatóak.

KUKORICA

Növényfenológia: továbbra is nagyon heterogén fejlettségekkel lehet találkozni: későbbi vetések: 7 leveles, koraiak: 9-13 leveles állapot (160-170 cm-es magasság).

Kukoricában a **kukoricamoly** rajzása folyamatos. Nagyon változó populáció nagyság csapdázható és ennek megfelelően alakulnak a kártételek is. A fogás 3-10 db imágó/fénycsapda/2 nap között alakul, a tojásrakás folyamatos, a lárvakelés megkezdődött, többnyire L1-es és L2-es lárvák figyelhetők meg, helyenként levéllyuggatással. A táblák szemléje javasolt és a védekezésre fel kell készülni.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: csillagbimbós állapot.

Napraforgóban megkezdődött a **poloskák** betelepődése. Létszámuk még alacsony, de a száraz, meleg időjárási körülmények kedveznek a betelepedésnek, kártételnek, ezért erősödésre számíthatunk.

Észlelési szinten megjelentek az **alternáriás levélfoltosság** tünetei.

A száraz, meleg időjárás a gombabetegségek fertőzéséhez nem kedvez (kivéve az alternáriát), de az esetlegesen előforduló esőzések, záporok mellett a jelenlegi hőmérsékleten magas fertőzésveszély alakulhat ki. A napraforgó állományok gombaölőszeres kezelésére fel kell készülni.

BURGONYA

Növényfenológia: virágzás, sorok záródása.

A **burgonyabogár** egyedszáma nagyon változó a táblákon. Helyenként továbbra is jelentős a populáció nagyság (vegyes fejlettségekkel), de a legtöbb helyen, ahol már védekeztek, csökkent az egyedszám.

A párosodás, tojásrakás továbbra is folyamatos, a betegségek elleni védekezés előtt az állományok újabb szemléje, szükség esetén védekezés javasolt.

A meleg időjárás, a helyenkénti esők/öntözés következtében az állományok összezáródtak. Ez a körülmény a jelenlegi időjárás mellett a **burgonyavész** gyenge-közepes fertőzésveszélyét eredményezhetik (az öntözött vagy esővel áztatott területeken). A betegség elleni megelőző védekezés javasolt, különösen ha a nedvesség mellett 24-25 fok körülire süllyednek a nappali hőmérsékletek. A betegség inkubációs ideje 5-6 nap, melynek lejártá előtt a védekezést el kell végezni.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: termés fejlődés-növekedés, érés-betakarítás;

Alma, körte: termés fejlődés, növekedés, színeződés kezdete (5-6 cm átmérőjű gyümölcs nagyság);

Kajszi: termés növekedés, színeződés, érés.

Károsítók:

A gyümölcsfélékben (alma, szilva, cseresznye) a **levéltetvek** jelenléte, kártétele valamelyest csökkent (részben a védekezéseknek, részben az időjárásnak köszönhetően). Ahol még jelentős nagyságú levéltetű telepek vannak, a védekezés továbbra is célszerű (az érő gyümölcsök kivételével).

Folyamatos, stagnáló az **almamoly** rajzása, 6-21 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. A kártételek nagyüzemi ültetvényben minimálisak, házi kertben a termés károsodás ~1-2 %-os. A védekezés továbbra is javasolt!

Almában a **vértetvek** felszaporodása folyamatos. Új, kisebb kolóniák képződése is megfigyelhető a lombkorona belsejében, a vízhajtásokon (1. fotó). További védekezés javasolt.

Almában a **kaliforniai pajzstetű** lárvarajzása folyamatos, a védekezés továbbra is javasolt a fertőzött ültetvényekben.

Almában az **almalevél-aknázómoly** rajzása folyamatos, viszonylag alacsony egyedszámú, de emelkedő tendenciájú, 32-60 db imágó/csapda/3 nap fogással. A második nemzedék elleni védekezésre fel kell készülni.

Almában (körteben), érzékeny fajtában a **varasodás gyümölcs és levéltünetei** hasonlóak az előző héthez, nem emelkedtek. A betegség terjedése a száraz, meleg időjárás miatt lassult, de a megelőző védelem javasolt.

Almában a **lisztharmat** tünetei nem erősödtek a múlt héthez képest nagyüzemi ültetvényben. Ott legfeljebb gyenge fertőzöttség jellemző, ezzel szemben házi kertben a már lisztharmatos hajtások barnulása, elhalása is megfigyelhető. Érzékeny fajtában a hajtások ~8-12 %-a fertőzött. A gyümölcsökön nem látni tünetet. Folyamatos, intenzív védelem szükséges a betegség ellen.

Cseresznyén, meggyen és szilván az érő és sérült gyümölcsökön erőteljes a **moniliás termésrothadás** terjedése (kezeletlen fákon). Az esős napok és az érés (esetleg rovarkártétel vagy mechanikai sérülés) miatt a betegség fertőzésveszélye magas, ezért a megelőző védekezés továbbra is indokolt, az érő gyümölcsök esetében az élelmezés egészségügyi várakozási idő figyelembevétele mellett!

Cseresznyében a **cseresznyelég** rajzása minimálisra csökkent a táplálék attraktáns csapdákbán. A kártételek stagnálnak, a gyümölcsök 1-5 %-a fertőzött a nyűvekkel.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása újra növekvő, 13-39 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. A védekezésre fel kell készülni.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása folyamatos, stagnáló szintű, 8-12 db imágó/csapda/3 nap fogással. Védekezés javasolt.

1. fotó: Vértetű kolónia az alma lombkoronájában (2022.06.20.)

SZŐLŐ

Növényfenológia: kötődés-borsó nagyságú bogyók

Szőlőben folyamatos és továbbra is tömeges az **amerikai szőlőkabóca** lárvakelése, jelenleg L1-L3-as lárvafokozatok jellemzőek a következő arányban (már védett ültetvényben): L1: 35 %; L2: 26 %; L3: 39 %. A vektor elleni védekezés javasolt a fertőzött ültetvényekben.

Szőlőben megjelentek a **fitoplazma-szerű tünetek** a tőkéken. Az ültetvény kondíciójától, fertőzöttségétől függő mértékben figyelhetők meg a fitoplazmákra jellemző levélsodródás, színeződés tünetei, a fertőzött levelek, hajtások merev tapintása mellett (2-3. fotó).

2-3. fotó: Fitoplazma tünet fehér (2022.06.17.- Fotó:Tüh A.) -és kék szőlő fajtán (2022.06.20.-Fotó:Vig Zsolt)

A fitoplazma gyanús tőkék mielőbbi kivágása javasolt, a betegséget terjesztő vektor, az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés indokolt!

Az esős napokat követően több ültetvényben „robbant” be a **szőlő peronoszpóra**. A betegség tünetei levélen és fürtön is gyakoriak, különösen az érzékeny fajtákban (4-5. fotó). A jelenlegi időjárás kevésbé kedvez a terjedéshez, ugyanis a kórokozó a 30-32 fok körüli hőmérsékleten el nem pusztul ugyan, de lassabban növekszik a levélszövetben, kevésbé sporulál. Ez a helyzet a védekezés szempontjából kis előnyhöz juttatja azokat a termelőket, akiknél fellépett a betegség. Védekezésre felszívódó, kuratív és antisorulatív készítmények közül válasszunk.

4-5. fotó: Peronoszpóra tünete levél fonákán és fürtön (2022.06.20.)

Jelen körülmények között a **lisztharmat** fertőzési nyomása közepes-magas, tünetek az érzékeny fajták levelén, észlelési szinten a bogyókon figyelhetők meg. A betegség ellen intenzív védelem javasolt.

Zalaszentlőrinc, 2022. június 20.

Tűh Annamária
előrejelző